

DÜŠEVNI LIST

Naš Dom

G. Zver Joško, knjižničar Črenšovci

Mêsečne verske novine.

Vu Iméni prâkmurske evang. šinjorije reditel
i vödvânik: FLISAR JÁNOŠ, Murska Sobot. 1.

Rokopisi se morajo v Puconce pošilati.

Ček računa št. 13,586; imé „Düševni list“ Puconci.

Cejna na cejlo leto 20 Din., v zvästvö 30 din.,
v Ameriko 1 Dol., edne numere 2 din.

Izhaja ednók na mêsec.

Naprejplačilo gorivzeme vsâki ev. dühovnik i vučitel.

„Glédajte, kakšo lübézen nam je dao Oča ...“

(I. Ján. 3. 1-2)

Božični svétki májo vu sebi nikaj čarobnoga, ka dúge stotine lét ne preminé ž njí, májo v sebi vu človôča srca sijajôčo sveklôčo, štero túžni, kmični obláki zemelske brige i trpljenja nemrejo zakriti! V božični svétkej, šteri svétkov simbolu je i v zlmi zeléna jeličova vêka, jeste nikaj trôštajôčega, nôvo vüpanje zbüdjávajôča nebeska môč, štera i v te skuznáte oči zná prinesiti düševnoga méra i blájženstva svekeo trák, kakpa gda sunca tráki küšnejo plakajôči, túžen oblák i boži rožec (sv. Petra rôg) se pokáže na njem.

Čarobna môč božiča stávi staranje vüst, vtiša srcá bolečino, či samo edno tiho, merno vöro, ali pár minôt, ár tô glási tem malovörnim, vcagajôčim, ka je nê vse zgübleno, — „Glédajte, kakšo veliko lübézen nam je dao Oča ...“ Odküpitela, Rešitela je poslo k nam v ete túžen zemelski dô; „naj se Boži sinôvje zovêmo.“

Ali je nê radost i blájženstvo tô znati, ka či nás vglih cêli svét ostávi, mámo obri sébe Očo nebeskoga, ki nás lübi, ki nás za svoje siní vzeme?!

V tê sarmaški kućicaj je záto rávnô-tak lejko radost i vesélje, kak v bogáti palaćaj. Radosti, vesélja svétek je tô vsem onim, ki so vörvanje i vüpanje v Bôgi nê zgübili. Tê vörvajoči záto vesélo krićijo

zdâ z apoštolom v nevörvani svét: „Glédajte, kakšo lübézen nam je dao Oča...!“

Ali tô radüvanje obri velke lübézni Oče nebeskoga je nê zadostno k právomi i trpécemi blájženstvi. Na božične svétke v cérkev pridti i potem hrbet obrnôti Božoj hiži cêlo leto, glühomi bidti na zvánje Rêči Bože, spozábiti se z Jezusa i ž Njegovoga návuka v tom vsakdenéšnjem življenji — tô je nê tisto, ka more nasledüvati božično radost.

„Glédajte, kakšo lübézen nam je dao Oča ...“ Za têmi rećami ete stojijo: „... naj se Boži sinôvje zovêmo.“

Gospodin Bôg nam je záto skázao vö svojo lübézen, naj mí Njegovi sinôvje i čeri postánemo, v dühi k Njemi pripodobni.

Sinôvje Boži ne okróžijo vö hižo Oče svojega, nego poslušajo Rêč Njegovo i svéta je pred njimi vola Njegova. Sinôvje Boži z lübéznostjov odgovorijo na lübézen Oče svojega.

Gde te lübézni, štera vsa vüpa, vsa verje, vsa zakriva, vsa zatrpí i nígdar ne zmenka v srcê — gde te lübézni nega, tam nega sinovščine Bože, tam prle preminé božično vesélje düš, kak pa povehnejo zeléne vêke božičnoga drêva.

Naš Oča nebeski nam je záto poslo svojo têlo včinjeno lübézen, Jezusa, naj nás za bogátoga vćini predvsem v lübézni, potom štere Boži sinovje postánemo.

I na božične svétke se i v sirotišnicaj (dom za árvinsko deco) tam lešči,

svekli božično drévo, kak znamenje lúbeznívi, dobri src; na svéto nóč v človóči podobi an-gelje hitijo po vilicaj: ese dobro želénje, tá tópeo gvant, mehki krúh i drúge dáre lúbézni raznášajo. Ali zakaj tó samo pár dni trpi? Za-kaj ne kralúje Lúbézen vedno v človóči srcaj?

Gde je človóče lúbéznosti potrplivost, to-peo gvant, méhki, béli krúh darúvajóča róka od božiča do nóvoga božiča? Zakaj zaspi, vgás-ne dostakrát prle, kak svéče na božičnom drévi?

Zakaj ne guči, dela i žive v naši srcaj v celom leti, v celom živlénji našem? Zato, ár smo slabi vu veri, kódišje v lúbéznosti.

Na božične svétke pokleknimo zato tá v dúhi k toj bethlehemskoj prôstoj zibeli i vórno molimo: Oh milošča Boža, rêši nás od grehov, srca naša pa napuni z lúbéznostjov!

JUVENTUS.

Svèti Božič.

Hárl Ltpót, ev. dúhovnik.

Božič je naš nájlepši svétek. Nega tákšega človeka, ki bi toga svétka nê čako i dosta bi si nê želó od njega. I túdi nega tákšega človeka, komi bi nikaj nê prineso. Oh bár da bi vsaki človek tak čako té svétek, kak ga zaistino čakati trbêl! I bár da bi vsaki vido i na pamet vzéo tisti dár, šteroga je njemi prineso.

Jestejo med nami tákši naši bratje i sestre,

štere je Bôg z dosta dobrim i lèpim obdarúvao. V njhovom žitki je vsigdár več sunca, kak pa sence. Njihove hiže so náimre v eti dnévaj pre-več svetle i rávno tak njihovi obrázl. Priháaj k tém lúdem, blájženi Božič! Napravi njihovo ve-seljé ešče vékš! Pogladi njihovo smejéče lice, pravi njim tího: bojdite blagoslovení! Potem pa odpri njihove hiže okno, naj poglédnejo v svét, naj vidijo, da med svetlostjov kakše temne oblachine jestejo na svéti. Naj poglédnejo svoje veséle obráze v tisti skuzaj, štere med velkim strádanjom tečéjo z óči njihovi bližnji. Povej njim, da njihova radost samo tak postáne po-polna, či té skuze doli zbrišejo. Blájženi so tisti, ki posvét vužgéjo vu kmični i mrzli hižaj i sve-tijo drúgim radost správlajóči.

Jestejo med nami tákši naši bratje i sestre, pri šteri je vsákdenéšnji gôst briga i súkešina. Ki v eti dnévaj nájbole občútiijo mráz i žalost svoje hiže. Hodi, prihájaj túdi k tém, lúbléni Božič. Prinesi njim toplóčo, béli krúh i čisti sméh. Odpri túdi pri té tó málo okno i pokáži njim tiste, šterim so oni večkrát nevoščéni bili. Pové njim, da njim je dár, sméh, svetlost rávno prék srca tisti prineso na prvi Božič rojeni drági Jesuš. Blájženi so tisti, ki brezi nevoščénosti znájo svetiti, ár je njihovo veselje istinsko ko-ledno veselje.

Jestejo med nami tákši naši bratje i sestre, ki so ete zemlé robslugi postanoli i nemorejo

Krívda i pokôra.

Roman, pisala: Kovatš Frida.

Postlovenčo: SILVANUS.

Na drúgi dén popôldnévi je Hedvika v čaren kaput oblečena šla prôti konci vési. Vu tom čarnom je staréše vóvidla, kak pa je bila, ali mérna i zdrzna je bila. Nišče si nebi mogo premisliti, kelko jo je té mér kóšto. Niká je ne vzéla na pamet od zime lepóte, od bleskéči snéžni krištálov, niti je nê čútila te oster zim-ski vóter.

Pred velkov zapúščenov hišov Kollersa je stánola, eden globoki zdiháv se njê je zdigno z prs i batrivno je notristópila.

Predpoldnévom je tam bio pri njê te stári Ehrbacher s sinom svojim, da bi jo preobrnola vu mišlénji i da bi te škandal popravila. Hedvika njima je po hlapici poslála glás, ka popoldnévi sama pride v mlin, naj si ešče ednók vse dobro pogučijo.

Hedvika je vu eden kmičen, hladén preklad prišla, šteri je napunjeni bio z kištami, ladami i drúgimi nenúčlivimi stvármí. Od téc je vu odpréto kúhnjo vidla, štera je niká nê bôgše občútenje obúдила, kak te preklad. V ednom kóti je edna ženska osoba sedéla, z glavôv na eden nê rávno na čisto zribani stol nagnjena, tak da bi spála. Hedvika bliže stópi i spozna to čarno deklino.

„Liza!“

Deklina se gorizkričéča zdigne z stolca:

„Jezuš Kristuš! Hedvig, vi? Ka ščéte — vi — od — méne?“

Sploj zblodjeno je glédala na Hedviko.

„Ka se ságaš, Liza, i zaká nebi prišla jas ednók k tebi? Midve sve dónok vkúper hodile v šólo.“

„Ja, tak sem se zbojála, mislila sem, ka je dekla.“

„Ti ne sméš na tak mrzлом sedeti, ti si škódiš sama sebi.“

se z njene oblasti osloboditi. Njihova duša je suha postánola i zato več ne vidijo Bogá. Priháaj tudi k tém, oh lépi i drázi svétek, ne prestrašiš se, či te gli brezi lúbéznosti primejo. Pokáži njim, kak žalostna je mrtva púščáva, kak nesrečna je neverna duša. Kakša velika milošča je Boží prihod i kakša velika bláženost je njemi slúžiti. Blážení so oni, ki so se gori obúdíli z ednoga žalostnoga sna i vidijo zláto, svetlo zorjo.

Jestejo med nami tákši naši bratje i sestre, šterim je gréh spáčo obráze. Šterim ete žitek zé tak malo čistoga veseljá obeča, ali šteri se že niti čisto ne véjo veseliti. Tudi té obišči, odpúščanja blážení kolední svétek! Povej njim, da je Gospód vse zové k sebi, nájbole pa té zabládjene. Té dober pastér lúbi vsáko svojo ovcó, ali nájbole pa tisto, štera se je zgúbila. Zovi je, kolední svétek, naj se povrnéjo, ár tak správijo sebi nájvékšo radost. Blážení so oni, ki čújejo zovéčo rêč, dokeč je ešče nê kesno, i svojo dušo v lépo bélo obleko oblečéjo.

Jestejo med nami tákši naši bratje i sestre, ki svojo blazino z znojom i z skuzami polévajo. Njihovo vüpanje tak véne, kak v jesenskom vrémení rózice. Poišči je gori, vüpanje vužigajóči lépi Božíč! Popravi njim pod betěžnim tēlom i vrôčov glávov počinka mésto, z svojov toplov rokôv njim doli zbríši britke skuzé! Povej njim, da je vsáki beteg, vsáka bolēzen Bože navzdôčnosti svedočanstvo. Naj Jezúša glédajo, naj Njegovo rokó držíjo, tak pozábijo, da so

betežní, da bolečine májo, da težkim betěžnikom morejo dvoriti. Blážení so oni, ki si z poniznostjov na Boží prsaj počínéjo, kak málo dēte pri svojoj lúblénoj mamici.

Lépi Božíčni svétek, Jezúšovoga rojstva dēn, hodi, prihájaj k vsem i k vsákomi, k jôkajóčim i smejéčim, k žalostním i veselím! Stôpi notri v vsáko mésto, v velike, svétle palače i v malé, nísike kučice, k velikim bogátcom i k siromákóm! Naj ne bode duše, štera ne bi čúla, naj ne bode srcá, štero ne bi občútilo z nebés na zemlo prihájajóči veselí glás: „Ár ovo nazveščávam vam veliko radost, štera bode vsemi lúdství. Ár se je narôdo vam dnes Zveličitel, ki je Gospon Kristuš v Dávidovom mestí.“

Na Božíč.

Hodte, hodte, prihájajte,
Betlehemski angelje!
Vdovic, sirotic vnožina
Vás čáka, že velika:
Túžna srdcá njim zvráčíte.
Oh, hodte, prihájajte,
Dēn ete je tak nê preveč
Něba od zémle daleč!

Priháajte, hodte doli
Angelje betlehemski!
Ah, kelko decé dnes čúje
Od vás dobre návuke

„Hodte, Hedvig, vu málo hišo, jas včasi dam zakôriti, hitro de toplo.“

„Pústi tó drúgôč, dnes mam edno pôť v Ehrbacherov mlin, me moreš sprevoditi.“

Edna prestrašenost je obišla to drúgo, dônok je Hedvika vse znála. Hedvig je pa z táljemánjem poglédnola na te doliposēnjeni obráz i je med tem pozábila na svojo žalost.

„Ka — bom jas v — Ehrbacherovom mlíni?“

„Jas ščém, naj Peter svojo krivlico prevídi i v nedelo k farari ide na pisanje.“

„Vi ščéte tó, Hedvig — jas sem mislila —.“

„Ka si ti mislila, je z tála istina bíla, mísmo se na drúgo leto vkúpoženiti šteli. Jas sem Petra preveč lúbila, ali zdá ka se je tó zgódilo, moreš ti se z Petrom omožiti i tó hitro, naj se dēte že pri Ehrbacherovi narodi.“

„Hedvig!“

Jôčič se vrže deklina na stol i Hedviki so isto debele vrôče skuze tekle z ôči.

„Zakaj se jôčeš, Liza, vēm de vse pá nazáj dobro.“ Deklina je obrvim pomali, drgetajóč začála gúčati i te vedno bole hitro, tak da bi se bojála, ka njē batrivnost odide za krátek čas.

„Hedvig, zaká čínite vi telko dobrôte z menom, da sem vam jas tak húdo napravila? Jas sem zé te znála, ka ste se vi Petri obečali, ali jas sem si ne mogla pomáhati. Kak se samo pómnim, sem Petra vedno rada imēla, preveč rada, či bár ka je on edne rêči nê méo za méne i je vedno gizdávo šô mimo naše nevolne hiše, jas sem njemi nê zamērila. Moj oča je nê kmet, ká bi razmo tak vértivati, kak je tó potrébno i či bi vina nê bílô, bi bôgše stáli, kak pa zdá. Jas sem pa trúdna od vnôgoga dela i skrbi i zdá pa ešče bole sem brezi môči. Té, tam na senji je Peter preveč lúbeznívi bío k meni, jas sem brezi môči ostánola i bi žnjím šla do konca svéta, skôz vodé i ognja. I zdá pá tak ide mimo

I kelko ji jeste zvön tej,
Ki od vás nika nevê,
Šteri skrbnosêce srdcé
Z-toplôčov neobiné!

Priháajte, hodte dol!
Angelje betlehemski!
Prineste na te blájžene
Nika malo teškôce:
Da se zglédnejo tá tûdi,
Ode dnes nišče ne svetl,
Božíčna svêča ne gorí,
Ar nemajo kaj jesti.

Hodte, hodte, prihájajte,
Betlehemski angelje!
Zgláste se pri vsê máli
Ino prôsti oblôki:
Vu hûte ino palače
Poglednite z milošče:
Prineste vsém, vsém radost,
Svétí kôled ôsvetnost.

FLISÁR JÁNOŠ

*Tak je lûbo Bôg ete svêť, da je sinâ
svojega jedinorodjenoga dao, da vsâki, ki
vu njem verje, se neskvari, nego mâ žitek
vekivečen. (Jan. 3, 16.)*

nás, da bi me nigdár nê pozno. Samo ednôk,
kesno na vêčar je bio tû, oča so pá pijáni bili i
mi je pravo, ka de se že skrbo on za dête, ali
jas nesmêm nikomí ovaditi, što je oča, ár me te
preprávi. Jas sem tô skrivnost tak varvala, kak
da bi z lancom bila zvézana. Ali sem hûša, kak
so drûge? Sem jas kriva, či je moj oča eden
pijánec i zapravláč? Smem jas nevolen stvôr
malo blájžena bidti? Jas Petra tak preveč lûbim."

Hedvika jo je na ráji pogládila po čarní
vlaséj. Tak je občútila, kak nepravíčna je njéna
velka žalost i bolezen, štere je mislila, ka so nê
za prenositi. Kelko je té siromaški zgûbleni stvôr
mogo trpeti tak zaostáveni. Kak rada odpové
ona, naj samo Lizikino srečo reši.

"Liza, bole se oblêči i malo se vkûppo-
berí, naj Peter veselje má nad svojov záročnicov."

Liza je bôgala, kak da bi jo edna sila gnála
i za malo je vu čarno, svêtašnje oblečeno postá-
nola pred Hedvikov.

*„Ne bojte se, ár ovo nazviščá-
vam vam vellko radost, štera bude
vsemi lûdství, ár se je narôdo vam
dnes Zveličitel... (Luk. 2, 10-11)*

Pobožni občútki, ali žíva vera?

Lepôta božíčnoga drêva. Istinitost zveličanja
more bidti gotova. — Či se domâ razsvêti bo-
žíčno drêvo i pri njê sveklošči starišje okoli sé-
be zberêjo odraščajôčo deco i či se zdá tê spo-
menêjo na lûbézen oče i materé, štera je njê
prêk cêloga žitka sprevájala, têda se zbûdijo
človeški občútki. Tô se ponovno dogája pri
vnôgi rodbinaj leto za letom. Pri ništerni se číté
pri toj prilíki poznani i čûdepun božíčni evange-
lium od narodjênja Siná Božega. — Či pitamo
té lûdi níkelko dni sledi, jeli so gvûšni, da je
je té v Bethlehemi rojeni Sin Boží kak Zveličitel
ino Rešitel rêšo od vsêh vezal, prekléstva i grê-
ha, têda nas začûdeno glédajo, tak, kak da bi
pitanja njê razmili. Njihovi občútki na svêti ve-
čer so nê meli valávnoga i trdnoga zdržétka, ár
njim je falila vera, štera goríprimle rojstvo, trp-
lênje, smrt i gorstanênje Gospodna Jezusa Kris-
tusa, kak právo istino.

Drági čtenjár, tûdi ti boš pri božíčnom
drêvi páli svetllo rojstvo Siná Božega ino Kralá
vseh kralôv. Pomisli té, ali se je On rodio tûdi
že v — tvojem srcí, ali je že pôsto tvoj Zveli-
čitel i ali si se njemi žé překdao z cêlim srd-
com? Ešče samo té dobi božíčni svêtek za tébe
právo, globoko i dugotrpečo vrédnost. (Zora.)

„Vidiš, Liza, lèpa si i či boš ešče prav vrla
i se kcoj privádiš Ehrbacherovoj navádi, de
vse dobro.“

Tiho sta šle ti dvê deklini po škrípajôčem
snêgi prôti Ehrbacherovomí mlíni.

Vu velikoj hiši sta sedela ta dvá moška,
ta stára sêra gláva obri Sv. pisma nagnjena, med
tém je pa Peter novine čtéo. Na dveraj se zrogáče.

„Naprê!“

Hedvika je stála med dverami i to trepetá-
jôčo Lizo je za rokô vlékla za seboj.

„Bôg dáj, Ehrbacher oča, vi ste me že gvûš-
no čakali. Malo sem se pri Lizi zamúdíla. Bôg
dáj, Peter!“

Obá moška sta čûdno poglejûvala z edne
dekline na to drûgo, dokeč je te mlájši vlomo
to tišino:

„Ka znamenûje tó?“

„Ti me pítaš, Peter, ka tó znamenûje? Jas
sem mislila, ka ti znáš tó, tvojo zéročnico sem

Različni božiči.

Naprědá: HÁRI LIPÓT ev. důhovnik.

Veséli božič.

Iz krčme se velika lárma čuje na cesto, i včasí-včasí pa za spremembo glásen směh. Krčmár brezi počinka nosi víno, pivo i palinko. V ednom kóti se vídí málo božično drěvo, na tom níkelkò máli svěč, štere pa slabo goriyo i světiyo v góstom lúfti. Ednók samo gori stáne eden starěši moški i z negvúšnimi stopáji gramafon išče. V pijanosti z muklavim glásom kriči: No naj mi tūdi mámo božič. Kak je peneze notri-lúčò, se gramafon začne vrteti i pomali se čuje edna lépa melodija: „Tiha nóč, světa nóč...“ Ali kak se je pa zádni akord skončao pri melodiji, že se čujejo različni pijáni glási: Tíkev je adut! Eden drúgi: Prineste mi eden špricer! I te trétji: liter vina!

„Moderni“ božič.

Pri bogátom fabrikari je na světi večer velika i elegántna družba prišla vkúper. Cěla palača se světi od močne elektrike, moški so v črnóm gvantí, med preštímaními dámami pincérje hodijo sem-tá. Na té večer pogojeni plesní pár je rávno zdá pokázò notri nájnoveše plese. Zdá pa notripride osnovitelkinja, k domáčojo gospě se pašči i nika njě právi. Tá na tó hitro gori stáne i obědvě odidete. V mále Estíke hížo

se paščíte. Mála deklíca se z zajókani očami gorizdigne v posteli i právi: Mamíca, jas bi rada měla božično drěvo. Matí pa odgovori: Ali moje dēte, tó je že dnesdén ně moderno. Ali jas pa dónok božično drěvo ščém meti, ár je dnes božiční dēn, i tūdi drúga deca vsi májo božično drěvo. Ali glédaj, moja drága, vídiš kak dosta lépi dárov si dóbila, tó ti je zadosta. Ali meni ně trbě níkši drúgi dárov, jas samo božično drěvo ščém meti. Osnovitelkinja z ponizním glásom prosí: Milostivna gospá, nevem zakaj bi dēte ně mogio dobíti božičnoga drěva, greh bi blo istino zakriti pred detetom. Vi tího bodíte, njej odgovori gospá. Moje dēte, ti ne dobiš božičnoga drěva. Božična hístorija je samo láž. Dēte zdá z bojazlivími očmi gléda v svoje materé obráz i pita: Što je tó pravo, kak tó znáš? Jas sem právla i znánost je tó dokázala, odgovori matí. Mála deklíca se zdá britko začne jókati med blazinami, potem pa jas tūdi več níkšega veseljá nemam v božiči. Matí je pa zdá nazáj odišla k svojím góstom. Rávno zdá začne govoriti z vínkov kupicov v róki eden navzóči gavalér: Moje dáme i gospodje! Kak so níгда v betlehemskoj príповěsti nóvoga vrěmena príhod oznanúvali etomi světi, tak tūdi mi etoga modernoga časa déca z pomočjóv pámeti i presvetlosti, tó glásimo: vó z betlehemskov fabulov iz vsake híže, gde deca jeste... Zdá pa notri stópi mála Estíka v nóčnoj srajci, z

ti prinesla. Istina, ka je tó próti navádi, ali jestejo nedovědne prílike tūdi. Jas sem že včera gúčala z tvojím očom i on je privolo, naj Liza tvoja žena bode i tó je tūdi pravično. Jas znam, ka tūdi ti neboš meo próti tomí níkà, záto sem prišla ž njóv ese, naj se níkaj krivo ne zarazí. Naj te pomirim, ti povem, ka náj je níšče ně vído.“

Globoka tíšina je postánola vu híši, Hedvike srcě je glasno bilo. Stráh jo je obíšo, ka se njěno začnjeno delo ne dokonča z dobrím. Od stráha zmantrána je glédala z ednoga na drúgoga i te zdržno erčé nadale:

„Vútro rano boš překšò k Kollerí i boš Lizo za ženo proso, ár je on njěni oča i v nedelo boš šò na pisanje, naj Liza kak náprví ese pride, ti znáš že, zakaj!“

On je níkaj štéo praviti, ali ona njemi hitro prevzeme rěč:

„Poslúhšaj, Peter, samo edna mogućnost

je, naj si rěšiš poštenjě pred lúdmí, ár znáš kak ostro presòdijo tákšega. Či malo dáš na méne, té boš hitro delo i jas nazájvzemem moje večeránje trde rěči, té bom vídla, ka ti dónok máš karakter? Liza, dáj Petri rokò, ono drúgo si pa poravnajta samá. Vúně je že temno, nepústi Lizo samò domò idti.“

K dveram se je štela obrnòti, ali jedné trepetajóče rokě so jo okòllobínole i eden zajókani obráz se je prítežo na njěno lice:

„Hedvig, kak ívam naj zahválím?“

„Čini Petra za istino blájženoga, té si prijátelice bodeve.“

Ede globoki zdúháv.

„Hedvig!“

Že ně čúla več Petra zovéči glás. Kak da bi jo što plòdo, se je paščila po zmřžjenoj pòti vu vés. Z Wágnerove híše je rávno Matješa matí stópila vó na dverí.

skuznatimi očmi k svojemi oči beží i glásno pita: Papa, mama je tó právla, da je božič láž. Istina je tó apuka? Oča samo težko telko odgovori: Idi moja málá v svojo postelo. Alj deklíca se z tém ne zadovoli i vse bole pita, jeli je to istina. Vsi na mater glédajo. Tá pa zdá v náročá vzeme dète i nesé je v postelo, i več ne vüpa nazájpriti, tüdi gósti so osramočeni od máloga defeta i brez veseljá odídejo eden za drúgim.

Eden „drúgi“ božič.

Ženska, hodí malo vö, níkaj ti pokážem, právi Nagy sabolski májster svojoj ženi. No ka je pa, odgovori žena, i že se tüdi sama prikáže na prági. Mož níkaj ne právi, samo prime ženo za rokó i pela jo k sosedne híže okni. Notri v máloj híži sta rěsan níkaj lěpoga vidla. Obrí stola na trámi je bílò oběšeno božično drěvo. Tróje decě se je špilalo na zemli, štrtoga je pa mati držála. Oča je pa z edne debele knige na glás čtéo, božično híštóríjo je čtéo od Jezušovoga rojstva. Zdá je dokončáo čtenjé i níkaj je pravo držíni. Za máli čas so ti pri okni stojéči edno znáno pesem čüli popěvati: „Angel svéti z nebés dolí...“ Mož i žena od zvüna sta se vesélo domò vrnola. Ti ženska, vídiš tej lüdjé lěpe i blájžene koledne svétke májo. Mogóče bi müva tüdi tak lěko svetila božič. I zdá se je v njídvá híži tüdi čüla veselá pesem: Nebojte se, ár vsem lüdém veseló poselstvo nesém... Tak se je tüdi njíma zaístino naródo svéta Odküpitel.

Na koledne svétke.

Oh ti vesélo, oh ti predrágo,
Naše koledno bláženstvo!
Svět je zgüblení,
Kristuš rodjeni;
Vüpaj se, vüpaj se, lüdstvo!

Oh ti vesélo, oh ti predrágo
Naše koledno bláženstvo!
Kristuš je přišao,
Boží srd vtíhšao:
Vüpaj se, vüpaj se, lüdstvo!

Oh ti vesélo, oh ti predrágo
Naše koledno bláženstvo!
Nebeski khoruš
Ti spěva himnus:
Vüpaj se, vüpaj se, lüdstvo!

Poslov. † Luthár Pavel vučitel.

Božiční tjeden.

Ali si že ti, pošteni kršćenik, pogledno ednók blížě ona iména vu kalendariji, od šterl je 25 december okólivzěti? Tá iména na prvi pogléd níká interesantnoga pokážějo, ki si pa malo globšě míslí, njemi se oznani vu notrivtalanji tē iménov edna znotránjja lepóta.

Dén 24 ga decembra je svéti post, šteri imé Ádama i Éve nosi. Ovo pólég edendrügoga je dēn toga prvoga Ádama i dēn drügoga Áda-

„Hedvig, ne boš šla malo notri k meni?“

Kak da bi se z sna prebúdila, je deklína goripoglédnola. Ne bi bílò bōgšě, či bi malo med lüdmi ostánola, naj bi se njě srcé malo vtíhšalo. Pri toj próstoj ženi se je převec dobro počütíla. Notri je stópila v híšo.

„Dober večér, gospá Wágnerova!“

„Za Božo volo, kak pa ti vóvídiš, si betěžna?“

„Ne, meni ne fali níka, samo — zdá ídem z Ehrbacherovoga mlína.“

„Pově mí, dète, ka se je dónok zgódílo? Matješ mí je níkaj pravo. V meni se lehko zavüpaš, jas nebom šla dale pravít. Či de ti ležě, malo si olehšaj srcé, ti nemaš materé, šteroj bi tvojo žalost lehko vövlejála.“

Na té méhke reči se je Hedvika skuziti začnola i njě je velko vtíhšanje prineslo od svoje velike žalosti gučati.

„Püsti, Hedvig, ti si več kak edno dobro delo doprinesla“, erčěta stára žena. „Tákšě delo ne nihá naš Zveličitel neoblónano. Ti tüdi nájdeš ednók čisto, lěpo blájženstvo.“

„Jas vam zahválím, gospá Wágnerova, za vaše dobre reči, zdá bom že potróštana šla domò: Lehko pá pridem, či bi se nē dobro občütíla, jas se tak vüпам v vami?“

„Tò de me samo veselílo, Hedvig. Jas sem te že kak málo dète rada mēla. Kelkokrát sem te na náročaj vu sen zvarvala, gda sem privas za vöpomóčnico bíla.“ Sledi sem ti vedno pripovedávati mogla; od máloga Jezuša si nájrájši poslúhšala. I tak je ostanolo, ka sem te vedno za „ti“ zvala, gda si že velka deklína postánola. Pridí, kelkokrát samo ščěš, či se ne sramüješ moje malé kuće, alí pa oča ne míslí za prósto k tebi.“

„Oča je nē gízdávi i vás je on vedno na velko poštüvo. I Matješ se tüdi velkomi poštenjě veselí vu vési. Pozdravte ga od méne i lehko nōč.“

(Dale.)

ma, dén Éve z svojim nespunjenim želénjem, ki je zaman právla pri rodjenjé svojega prvoga siná: „Dobila sem siná od Bogá.“ (I. Moz 4 1.) tó je onoga, vu šterom bi Ádama grêhaspadáj na dobro naprávleni mogo bidti — i dén spunjenoga vŭpanja, gda dŭša z radosti napunjenim poglédom erčé na tó vu jaslaŭ ležéče dête: „Ovo najšo sem stálen fundament, šteri moje kotvo na veke drži“, krátko: eden pri drŭgom; spomin na grêhaspadáj i na odkŭplénje, na vu Ádami i Évi zgŭbleni i vu Kristuší nazáj nájdjeni Paradižom.

Dén 26 ga decembra se od nigda mao Štefanovo zové. Štefan prvi mantrnik nasledŭje Kristuša — ja tó je tak, ali Kristuša rojstvo odpré nebésa za krščénika i za njega smrt bode notrlidénje na žitek. Pri prvi krščáni je návadno bilô, ka so dén mantrnikov smrti za njihov rojstni dén zváli. Za Kristuša rojstnim dněvom na zemli so dén toga prvoga mantrnika Števana smrti dén kak rojstni dén vu nebésaj dáli.

Na tó sledŭje dén Jánoš evangelišto, 27. december. Dokač Štefan z krvjôv i smrtjov svedoči za vu Kristuší dání žitek, tak svedoči Jánoš evangelišta, on vučenik, ki je vu Jezušá nádraj počivo, z velkov močjôv z rečmi svojimi, ki etak právi: „Mi smo vidli njegovo díko, kak díko jednorodjenoga siná od Očé, puno milošče i pravice.“

Na tó te drŭgi dén 28. dec. je te „drôvne decé dén“, štere je v Bethlehemi Herodeš král vmoriti dao, štera so ti nájprvi mantrniki Kristušovi. Ja pri tom ostáne: Kristuš je nê prišo na ete svét, da bi mér prineso, nego meč. Mržnja i protivnikstvo za krščanstvo ne pozna meje, niti to nedŭžno deco ne milŭje. Z drŭge stráni pa on, ki je dête postano, se tŭdi za deco gorivzeme, gda erčé: „etakši je králestvo nebesko.“

I na konci sledŭjejo iména Noea i Dávída, komi je Bôg závezka znaménje dao vu obláke onoga závezka, šteri nebésa z zemlôv vkŭpvéže i dén očáka Kristušovoga, po šterom se On za „Dávidovoga siná“ imenŭje, vu šterom je Kristuša králestvo v stárom zákoni kak popolen zá-davek na to vekivečno.

Tak se je edna cěla grupa Kristušovi svedokov zbrálo okôli bethlehemski jásel, vu šteri se je vso čakanje, želénje, vŭpanje, vse molitvi verni očákov od Adama mao skázalo, spunilo i vtišalo.

Siv.

Lŭbézen.

(Božična igra.)

Pisala Kovatš Frida. Poslovenčo: Kovatš dŭhov.

Osobe: Vučitel, Eva, Peter, Marija, Franci i Jezuček.

Vučitel: Moja lŭbléna deca! Najobprvim sedte mirno, mejte pazko na méne i poslŭhšajte ese, ár bom vam dnes od „lŭbéznosti“ pripovedávo, samo skrbliivo poslŭhšajte ese. Naš lŭbléni Jezuš, ki se je na svétí večér narôdo, je za lŭbézni volo mrô za nás. Vu bibliji je zamer-kani ete lêpi govor. *Tak je lŭbo Bôg ete svét, ka je svojega jednorodjenoga siná tádao za nás za našl grejhov volo.*“ Deca, znáte, ka zadene lŭbiti? Povej mi, Peter, što lŭbi tebé?

Peter: Moj oča i moja mati.

Vučitel: I tebé, Marija?

Marija: Mené tŭdi.

Vsi vkŭper: Mené tŭdi.

Vučitel: (doj se prigne k Evi i milo pobôža njéne vlasé) Što pa lŭbi tebé, Eva?

Eva: (žalostno.) Ni eden človek nê! Gospôd Vučitel! Oča i mati so že dávno mrtvi i moja tetica, Fána, mené vsígdár samo bijejo. Ni eden človek me nema rad, gospod vučitel!

Vučitel: Ti pri meni ostáneš potom, Eva, gda do ti ovi domô šli, ár ti jas nikaj ščém praviti. Lŭbléna deca, ščém vam povedati, što vás ešče rad má? Naš Gospôd Jezuš! Kak dugo smo mi na etom svétí i kak dugo vandramo na sébe zaniháni, On je, ki nás sprevája, čuva i lŭbi. Razmite mené? Zveličitel je naš prijátel i potrôštar, ki nás vse na glih lŭbi, ki smo njegova deca. Spevajmo ešče tó lêpo pesem, štera od Bože lŭbéznosti guči prôti nam:

Melodija: (Ki se vu višnjem Bôgi vŭpa).

Jas lŭbim te, Ti večna môdrost,

Ti si moje zveličanje.

Jas lŭbim te, večna smilenost,

Ti si ves moje vŭpanje,

Neščém na sébe mísliti,

Samo lŭbézen širiti.

Vučitel: Tak, moja deca, zdá idite lepô domô, ka vás Vaši stariške nedo tak dugo čakali. — Eva, dejte moje, ti pa poj lepô k-meni (primle jo za rokô). Eva, pogledni mené, jas sem tŭdi eden tákši sirmaški človek, koga nišče nelŭbi, bi lahko pravo. Moja lŭbléna tŭvárišica že dávno počiva na brŭtívi, pa deca tŭdi, samo

jas sem ostao ešče, ali gléj, záto sem zatoga volo nej žalosten. Nej dugo, ka bom pri njih i kak dugo ešče vandratí morem na etom čalárnom svéti, je moj Bôg moj prijátel i brat primeni. Zarazmi mené, dête moje, vídiš i té moj Bôg, moj Oča je túdi tvoj Bôg i tvoj Oča. Či si žalostna, On te potrôšta, či pa brige máš, On potíhoma k-tebi pride i erče: Eva, nejôči se, jas čakam na tébe vu nebésaj i ednôk po tébe pridem ino te odpelam vu nebeski paradižom. Ti mené samo vsigdár lúbiti moreš i mojo rokô nesmiš nigdár tápústiti. Jas te trnok lúbim. — Tak guči k-tebi tvoj Zveličitel. Ne boš tó nigdár pozábila, dête moje?

Eva: (jôkajôč) Nigdár, nigdár.

Vučitel: Ne jôči se, dête moje i kabi se ti vsigdár spominála na moje reči, šenkam ti eto lépo knigo, ete máli nôvi zákon. Tú nájdeš napisano té lépi veršuš: „Tak je lúbo Bôg ete svét, ka je svojega jedinorodjenoga siná tádao za nás i za naši grehov volo. Ka vsi, ki vu njem verjejo, se ne skvarijo, nego májo žitek vekivečni.“ Vu njem se vúpati nigdár nepozábi, Eva moja i idi z Bôgom. On naj pázi na tébe, naj te blagoslovi. On ti naj dá vekivečen mir. Amen. (Ide.)

Éva: Jas te neodpústim, moj lúbléni Jezuš, za cěli svét niti nej, ár me Ti preveč lúbiš. I či me moja tetica znôvič zbijejo, tó prenosim z mírovnostjov. Dnes je svéti večér, dnes se je narôdo Zveličitel i dnes se cěli svét veselí nad njegovim prihájanjem, vsepovsédik se bliščijo na drévaj muličke svéče, samo pri nás, vu našoj sirmaškoj, zapúščenoj hůti, je kmica i mraz. Ali dnes sem eden jáko lépi šenk dobila, (te máli nôvi zákon stisne na prsi) tak dobri i lúbléni so bili moj gospôd vučitel z menov i tak sem srečna. Moja sirôta dúša je najšla svojo domovino. Kméče gráta žé, (bojéče) na nébi se bliščijo prve zvézde, sunce je že dávno zaišlo.

(Deca prido.)

Franci: Si že čúla, Éva, ka so naš gospôd vučitel mrii?

Éva: Za božo volo, Franci, ka práviš ti? Malo prvlé so ešče eti pri meni bili, tak lepô so z menov gučali i eto knigo so mi darúvali. Kak je moglo tó pridti?

Peter: Ja znáš, gda so od etec odišli, so že tak obrúdeni bili i težko so šli vu svoje stanovánje, gde so si mirno doj seli vu svoj velki stolec i čisto mirno so zaspali.

Marija: Vbôgi naš gospon vučitel! Vsi smo ji tak radi meli i zdaj so mrtvi.

Éva: (dojpoklekne i vkúper dene roké) Jedini, ki je za méne pitao.

Franci: Éva, hodi domô, tetica te že zovéjo, pá boš bita!

Éva: (miga z glavôv)

(Deca odbežijo.)

Éva: (záma ostáne i gori stáne) Zdaj sem pá sama na svéti, nišče ne pita za méne, nišče me ne bôža, nišče mi neposúši skuzé. On, ki me je rad meo, je mrtev, ali On čáka tam zgoraj na méne. Kak dugo morem ešče vandratí, dokêč slobodno vu paradižom stôpim? Gospôd Jezuš!

Pesem:

Tíha nôč, svéta nôč,
Spáva vse, samo te
Svéti pár vercstúje v štali,
Dête bože položi v jasli,
Kou tam spi preslatko,:/

Jezusek: „Dika na visini Bôgi i na zemli mir, vu lúdi pa dopádnénjé.“ „Ne boj se, ovo veliko radost ti nazvestšávam, štera bode vsémi lúdstvi...“ Ne jôči se, sirôta deklinica, či je túdi tvoj stárl prijátel odišao z toga svéta, záto si ešče nê sama, jas sem branitel i potrôštar ti sirôtic. Jas túdi tebé v moje nároče vzemem i voditel ti bodem na težki potáj tvojega živlénja. Nosi tvoj križ, dête človečanstva, mirno i brezi tožbé i gda tvoj čas pride, primlem te za rokô i odpelam te vu orság nebeski. „Dika na visini Bôgi i na zemli mir, vu lúdi pa dopádnénjé!“ (Primle jo za rokô i vô jo odpela.)

Pesem:

Tíha nôč, svéta nôč,
Angelski šeregi
Nesé pastérom veselí glás:
Rešitel je dnes rodjen za vás,
Tam vu Betlehem,:/

Tíha nôč, svéta nôč,
Boží sin, tvoj spomin,
Nam napuni dnes srcé z-mérom,
Gda mi spévamo vsi z-veséljom:
Dika bojdí Bôgi, Oči na visini!

**Podpérajte
„Düševni List“ !!**

Spômenek reformácie.

Pisao i naprêdao 31. okt. 1935 v Pučonskoj
ev. cêrkvi: Banli Štefan vučitel.

Za vse to i vnoge drúge nam evangeličancem dáne hištorijske i bože istine svetimo denéšnji dén. Ali itak popotnik idoči mimo edne, ali drúge evangeličanske cêrkvi zdaj vu toj vóri, pita sam sebê: zakâ brnijo zdâ orgole po vsê evangeličanski cerkvaj, zakâ dičijo g. Bogá vernici zbrani vu Njegovoj hiži? Z gotovostjov léko trdim, ka se nájde takši popotnik med nami evangeličanci, šteri mimo cêrkvi idôč bi se tô pitao. Ka se je kak dête návčô vu šôli, je mogoče med drúgim túdi že na svoj nájvékši své tek pozábo. Mesto našega „Evangeličanskoga kalendarija“, vu šterom je že vnoškôrt razložena zgodovina naše evangeličanske cêrkvi, má mogoče „Dobroga pajdáša“; mesto „Dúševnoga lista“ mogoče „Novine“, ali kakši drúgi časopis, ár naš „Dúševni list“ ne prináša svečani govoro Hitlera i Musolinija, ne prináša natančni podatkov, kelko je mrtvi Italjanov ali Abesincov v Abesiniji; no i mesto, da bi ništerno i ništerno nedelo vu cêrkev šô, dela kaj drúgo, ár si misli, ka s toga nemo živeli, ka bi samo vu cêrkev hodili, — pri tom pa pozábi, ka:

„Pravo je Bog dávno, dávno,
Sedem dni je v tjeđni ravno.
Šést z eti Vam prêk mam dati,
Da máte verno delati.
Ali sédmi je nedela,
Dén počinka i nê dela.
Posvétte dén ete meni,
V dobrom, húdrom vrêmeni,
Hodte gedrno vu cêrkev
I aldújte mi molitev.
„Ne zabi tak, o práha sin:
Ka je nedela boži dén!“

Žalostno je, ka pozábiamo naše svétke, Bože dnêve, ali istinito je. Mislim pa, ka so Luther i drúgi reformátori vrédni bôgši naslednikov. Či dobro spoznávamo sami sebê, mo vidili, ka moremo najprvo vsakši sam v sêbe vcepiti tisto čúténje, s šterim kak nájbliže pridemo k g. Bogi.

Zobston so dobročinênja, samoga sebê goraldúvajôča lúbézen, trúdi i Bogá dičêča dela naši reformatorov, zobston so túdi tisti materialni spomenki, štere aldújemo za volo bože lúbéznosti našim očákom, či so zobston túdi reči dúhovnoga pastéra, šteri nás opomina na

prázne klopi vu cêrkvi, i či je zobston njihova nêma tožba proti g. Bogi. Istina je, ka nemamo vsi dúhovnoga pozvánja, ali dúše so glihno žédne, ár je Bôg človeka na svoj kêp z ničesa stvorô i „ne zabi tak, o práha sin, ka je nedela boži dén!“

Pred 2 letoma rávno na té svétek sem pravo tú na tom svêtom mesti, ka smo léko ponosni mi pučonski gmánarje na našo cêrkev, kak na zibelko skoron vsê prekmurski evangeličanski gmán, ali tô je nê zadosta, ár so slabi tisti, šteri prinesêjo máli dár na oltár večnosti, i za to želno čakajo že na elom svêti plačilo od vsemogočnoga Bogá. Ešče slabši pa so tisti, šterim so smeha vredni nam evangeličancem znameniti dnêvi, ali boža slúžba, ali šteri se nemrejo včakati konca bože slúžbe, šteri si prebêrajo, ka idejo vu tisto cêrkev, gde do prve vò šli.

Kak čúdna so tá pôta — na veselice, na sveiske radosti idemo tá, gde duže trpi, vu božo hižo ráj tá, vu šteroj je kračša slúžba boža, mesto toga ka bi vsakši z nás noso vu senci 122 žoltára 1. veršú: „Radújem se vu govoreči meni: pojđmo vu hižo Gospodnovo!“

Kak trúdavna je bila pôta vu cêrkev za časa Kúzmic Števana, gda so naši očáki šli tá vu Šurd ali nê so vcagali nad tov potjov, nego so se radúvali, ár so znali, ka pridejo vu hižo Gospodovo. Želni so bili čúti božo reč tak, kak mi zdâ živoči, da mámo že eti vu Prekmurji 10 goripostávení boži hiž, rájši poslúšamo mesto bože reči navdúšene sveiske disputačije Hitlera, Musolinija i drúgi, šteri so túdi z bože milošče, ka so, na toga Vsemogočega pa, s šteroga milošče smo vsi, pa ne mislimo. Mislimo si, ka se svêť v zvúnešnjom modernizira, ka se túdi vu tom táli moremo preobrnôti, pri tom pa pozábimo, ka je boža modrost človečemi črvi nedoségnjena, ka mi zemelski vandrarje bože modrosti do dna nigdár ne spoznamo, tak je túdi blôdno mišlénje, ka bi božo nam dáno istino modernizirali. — Nikak ne smemo pozábiti, ka najmogočnêša človeča dela ne ostánejo večno. Krátek blisk i človeče delo, štero je z nájéškim trúdom i človečov modrov znánostjov napravleno, je vničeno. Vničilo je to delo vsemogoče stvorjénje Gospodnovo.

Rávno tak je krátka naša zemelska sreča i ništerni pa ništerni, šteri se zdâ kôplejo vu zláti i srebri i v svoji s srmaški lúdi rokámi vkúp

správleni kinčaj zemelskoga orsága, se niti ne spómni, ka za to milijoni pa milijoni strádajo. Ali pridemo ednôk vsi do meje, štere prestoplénje de žmetno i teda bomo vardevani i račun bomo dávali od našega zemelskoga vandrarstva. Pred božim licom nedo ti nevolni ponižno jemáli svoji krščákov pred gizdávimi bogatáši, ti podložni nedo doj poklekali i po kôlinaj hodili pred zemelskimi vsemogočneži, ár smo pred g. Bôgom vsi ednáki, — nega ni bogáca, ni srmáka, nego samo ti pravični i od njega zavrženi. Tam nega zemelskoga bogátoga herba, zemelskoga štímanja kínci se raskadijo; nede trbelo s hamičijov preračunávati zemelski dobičkov i skrbeti, s kem de se štoj hráno i ka de obláčo, ár g. Bôg skrbi za vse v Njega vervajôče; ednôk se spómni tisti, šteri živéjo samo etomi márnomi zemelskomi živlénji, na Ivan Krstítela, šteroga hrána so bílé kobilice i polski mёд.

No i mi máli šereg z okôli 25000 stojéči dŭš prekmurski evangeličancev, smo liki otok, šteroga obdája velko morje katoličanske svetovne ideje, posebno v deněšnjem časi, gda ide katoličanstvo za tistov idejov, i rimski pápeži želejo tisto oblást, kak so jo meli te, gda so oni vodili svetovno politiko, gda so se njim klánjali i kŭšŭvali nogé kralovje, casarje i gda so oni pravili: „Roma locuta, causa finita!“ (Tô se právi: Rim je svoje povedao i stvár je odločena!)

Ne smemo se zosagati tisti papežovi okrožnic, ne smemo vŕvati v tisto katoličansko vse-môč. Evangelioma istina je bila vsigdár naša nájvėkša môč i rožjé.

Trdni, nepremagljivi so temelji naše evangeličanske vere, záto pa moremo biti mi dobri zidari; ne s šinfanjom, nevoščénostjov, hamičijov i hŭdobijov, nego z lŭbėznostjov, dobročinněnjom i medsebojnim vkŭprazmenjov zidajmo na nam dáni fundament.

Ne sme nás 30 srebrni pėnez premágati; ne glėdajmo samo na tŭ, naj se naše žebke napunijo z zemelskimi kinčmi. — Nė Judáš, nego Peter náj bo vsakši z nás, kak nájbole hitimo, tak kak te jelen k hladnoj vodi, božo rěč gori-jemati, ár li samo s takšim tálom lėko cimpramo na zrėli fundament, hram bože lŭbėznosti, li samo s takšim tálom dosėgnemo edinstvo evangeličanske cėrkvi. Ne zablŭdimo doj s Kristušove pŭti, nego ga nasledŭjmo, hodmo za našimi

dŭhovnimi voditelji i našimi dičnimi reformátori, da naj ostánemo mi máli šereg prekmurski evangeličánov v velkom morji obdajajŭči nás katoličánov, liki pečina, na štero je zidao Kristuš svojo cėrkev. I naj bŭ na naši vŭstaj vsigdár Gustáv Adolfa dična pesem:

Ne vcagaj, o čředa mála,
Naj ti ne prestráš'jo srca
Vnŭgi tvoj' protivniki.
Bár z besnočov ido na té',
Ti trepečeš, točiš skuzé:
Nemrejo ti škŭditi.

Kakša je tvoja vera?

Ahlfeld, hěřešen theolog, pripovedáva: gda je ešče diják bio, je na svėti večěr vkŭpprišlo več theologušov na stanovánji ednoga od njŭh, gde so se živo razgovárjali. Pride pa k njim tŭdi nekák s právdne fakultete i je pita, od koga si zgučávajo.

„Od božíčni svėtkov i kakša milost je prišla na svėt z rojenim Sinom Božim.“

Pravdenik pita dale: „Ali verjete, ka je Sin Boží, tŭ je Bŭg, z Bŭga postao človek?“

„Stanovito verjemo!“ odgovorijo z ednim glásom tē theologišti.

„Prijátelje!“ odgovori pravdnik: „Ne verjem, ka bi vervali i čŭ verjete, jeli se tŭ vidi pri vás? Čě bi vervali, bi bili náčiši lŭdjé. Gorelo bi v vami, kak ogen i ně bi vam dalŭ méra, dokeč bi cėli svėt ně zvedo za tŭ vesėlo novost.“

Čŭ je vu tom tŭdi nikelko krivice bílŭ, vse-edno je istina, da je vera vnogi površna, plitva, da ne gori v nami. Záto se ne čŭdŭjmo, čě nikoga ne pritėgne. Lŭdjé šterim je Jezuš postao istinitost i Odrešenik, bi ně smeli biti tak slabi i brezi ognja. Več gorėčnosti! Evangelium je vrėden toga. Daj se vužgáti, navdŭšiti!

Kakšo radost i vesėlje,
nam prináša božíč svėt';
vsi se narodi veselė,
radost čŭti cėli svėt.

Dika Bŭgi na visini
i mir lŭdėm v nižini!
Rodio se je Rešitel svėti,
Gospŭd v Bethlehemu.

Páli milo sije,
božično nam drêvo;
što pa právi, da tô nije
radost, štero zdâ nam dá nebo.

Al' radost tá je nê duga,
hitro vgásne svêče lûč.
Jezuš sam nam lêhko dá
večno radost, večno lûč. (Zora.)

Silvester.

Pisala : Kovátš Frida. Poslovenčo : Kovátš dűh.

Slêdnje vøre stároga leta pomali pretečêjo. Svêt mirno leži vu iskrêcem snêgi. Mêsce pokrije krajine z svojov srebrnov svetloščov. Tihô-ča šôšnja svojo sladko pesem, kako Eolova hárfa, štera z svojov trepetajôčov igrov svoje želênje glási. Želênje napuni srcé toga človeka, šteri čake prihájanje nôvoga leta. On spozna velikôčo té vøre i čúti bližanjost svojega Stvoritelja. Pred njega razprestrêto ležijo kêpi premínôčega leta. I te človek se strôsi, gda glêda té kêpe i napunjeni je z strâhom, začne četeti zaprva friško, — potem pa vsigdar pomalê zgűblene vøre toga zgűblenoga leta. V-nemogôčoj bolečini se njemí gláva nagne na prsi, vu nôč-noj tühôti vidi neprešteto vnožino grêšnikov kre njega mímó stôpiti. Tô so bili tisti, ki so pregrêšili v premínôčem leti. I vsi njemí kívajo, ár ga poznajo, bio je njihov brat i grêšo je z njimi vrêd. Krivi so bili vsi, ár so grêšili vu velkom i vu málom prôti neskončanoj lűbézni božoj. I te osamleni človek kriči vu tô temno nôč: „Jas sem kriv, ár sem človek!“ Vidlo se je, kak da bi noso korôno trplênja.

Dvanájset dramfajôči vdárcov doni z tórma, zvêzde na kmičnoj nêbi se svêtijo sveklo i čisto. Razsvêtijo temno zablôdjeno dűšo. Ouzdaleč stoji velki leseni križ, na šterom je viso naš Zveličitel i močen glás hiti prêk celi universum: „Včini pokôro i pobôgšaj se!“ I pá erčé te človek: „Jas sem samo eden človek. Liki človek sem dônok.“

Samo i dônok!

Mrzel zimski veter njemí nazájűűi njegove rêči, kak špotlivi prôtiglás. Pred Bôgom je kriv z vsákim svojim djánjem, ali Bôg je milošča, i pá šenka svojo miloščo tistim, ki jo iščejo. On odpűsti grêšnikom i tak lêko pá stôpi vu šereg

svoji nedužni bratov. Pred njim leži tô nôvo leto, tô čisto, nedužno, nôvo lêto, i te človek vkűpdene rokê k-detečoj molitvi: „Gospodne! pelaj me po tvojoj pôti vu tom novom leti, dopűsti, da z Tebom začnem té dár Tvoje neskončane milošče; dopűsti, da se moja dűša ponôvi, kak tô nôvo mládo leto! Pelaj mené vu molitvi i vu vsákdenêšnjem mojem deli, vu lűbézni do bližnjega i vu neskončanom vűpanji prôti Tebi. Ti si moj Stvoritel i Obdržitel, ár nevêm, gda vdári moja slêdnja vóra!?

Mi pa vsi, lűbléni verebratje ino sestre, popravmo našega žitka pôti vu nôvom leti!

Reformácia v Prekmurji i Medjimurji.

(Vzêto i poslovenčeno z knjig Dr. Payr Sándora, theol. profesora v Šoproni. — Jts.)

Prekmurski slovincov glávni patronušje (zagovornicke i gospodárje), so Széchy grofevje bili. G. Prekmurja nájznamenitêšivi i nájstarêšivi gmajni sta bilê pri Grádi (Gor. Lendava) i v Soboti.

G. Lendavski Széchy Tomáš je vašvârme-gyôva veliki župán (főispán) bio i je v bojni pri Moháči (l. 1526) spadno. Njegova dovica, Székely Magdolna je sledi Thurzó Eleka žena bila. Széchy-ovoga roda možko pokolênje je l. 1535 z Széchy Štefanom vómrlô i sledi so tűdi tô imánje herballi Széchy-ovi v Rimaszécsi. Széchy Štefana (ali Tomáša?) či, Margit grofica Limbacha, je Salm Mikloša, sledi pa Archo Pyrrhusa žena bila. G. Lendavsko (Grád) imánje je njidva bilô. Njidva čér je Zrinyi György zeo za ženo. Zdávanje je v Soboti bilô l. 1568 jan. 11-ga. Že je Széchy Margit mogla evang. vere bití. Od čeri, Salm Magdolne je zagvűűno znáno, ka je evangeličanska bila. Szalaszegi György, sobotški dűhovnik je svoje vogrské molítvene knige njê priporôčo (Lövô 1593). Magdolno si je Lobkovitz Poppel László zeo za ženo.

Széchy Margit je 1570 l. mrla i tá imánja je rimaszécsi Széchy Tomáš dôbo. Prva žena njemí je (1577) Perényi Borbála bila, drűga Batt-hiány Kata (1592), trétja pa Forgách Margit, Forgách Ferenc, esztergomszkoga kardináliša (éršeka) sestra. Széchy Tomáš je 1605 l. tao vzeo v bojni za vereslobôčino v Bocskayovom šeregi. Leta 1606 je on gospodár Kôszega, l. 1610 tűdi gráda Murány. Čér svojo, Magdolno

je Zrinyi Györgyi (Zrinyi Mikloš pesnika) oči dao za ženo.

Zdávanje je samo ešče po njegovej (Sz. Tomáša) smrti bilo, l. 1619 máj. 19 ga v Soboti.

Széchy Tomáš je 1617 ga l. tao vzeo na 100 letnom jubileji reformácie v Bicsé. L. 1618 febr. 19-ga je mrou. V G. Lendavi v cerkvi je bio pokopan. V svojem testamálši je zapovedo siné Déneši i čeri Magdolni, naj vu véši šlo zozidati i se naj skrbita za dŭhovnika. Svoje proteštantsko mišljenje je nigdár nê zatájo. Ništerne r. k. dŭhovnike je túdi odpústo z slúžbe. V začétki je evangeličanec bio, ali drŭga žena (B. Kata) i njêna rodbina so ga na reformirano (kalvinsko) vadlŭvânje spravili. Njegov dvorski dŭhovnik, Szilágyi Štefan, toga hêrešnjega Szenci Molnár Alberta šôgor je v Soboti bio ref. dŭhovnik.

Tomáša sin, György se je l. 1577 narôdo. Močnoga tēla, nasilen i zgrablivi človek je bio. On se je ráj na zgornjem Vogrskom, v Murányi zdržávo. L. 1605 je v Bocskay-ovom dvôri bio. L. 1608 je Homonnay Györgya (Ungvármegyôva veliki župán) čér, tō inteligentno i verevrēlo Homonnay Druget Marijo vzeo za ženo. Z Bethlen Gábor Erdélyiskim poglavárom se držo v bojni za vereslobodo i l. 1619 z Thurzo Jurijom sta nov. 30-ga zasedla Sopron. Po bitji pri bēloj gori je k II. Ferdinándi stôpo. Na državnom gjŭlēši l. 1625 v Soproni se je za nádorski stolec potegŭvo. L. 1625 aug. 31-ga so ga njegovi neverni podvrženci zahrbitno strélili. Žena ga je v Murányi dála pokopati. Štirje sinôvje so njemi rano spomrli, meď petimi čerámi njegovi je bila tá raznešena Széchy Marija, ki je za volo možá pápínska postánola.

Tomáša drŭgi sin, Györgya brat je mogo bidti Széchy Mihály, ki je z Bocskay-om držo. I toga sinôvje so mogli bidti Széchy Mikloš, Mihál i Štefan, ki so evangeličanci bili i mesto reformirani (kalv.) dŭhovnikov so evangeličanske pŭzvali na svoja imánja. Szentlôrinski žinat je l. 1623 Pathay Štefan ref. pŭšpeka i Kanizsai Pálfi Jánoša poslo k tem trem bratom v Soboto, ár so tē Bríccius Bereczki Peter Sv. Jurjanskoga ref. seniora (ôšpôřša) na rovátivanje svojega dvorskoga dŭhovnika, Svetič Gergora splôdili i so evang. dŭhovnika pŭzvali na njegovo mesto. Po smrti Széchy Tomáša (1618) v Soboti i pri Grádi evang. dŭhovnike nájdemo.

Zapisnik cerkvene vizitácie l. 1627 Széchy Györgya, Mikloša, Mihála, Tomáša, Déneša i

Štefana zamerka, kak zemelske gospodáre. Széchy Mihál je zôsedno meo dŭhovnika v Soboti, Svetič Gergora. Čŭdno je tō, ka je l. 1631-ga ref. Kanizsai Pálfi Jánoša pŭzvo za dŭhovnika. Med tēmi brati je Forgách Margite sin na pritiskanje prôti reformácie že pred 1637 letom pápinec postano. Njegova dovica, Draškovich Šára i sin, Széchy Peter, sta nesmileno preganjala proteštante.

V slovenski gmajnaj, štere so se pricájti pridružile k Prêkdunajskoj (Dunántúli) pŭšpekiji, na zavŭpanje Kiš Bertalan pŭšpeka, je l. 1627 jul. meseca Lethesyei Štefan senior z Cseprega, Zvonarič Štefan dŭh. z Cenka i Terbôč Jánoš dŭh. z Gráda cerkveno vizitáclo držo.

Sobota.

V gót štiluši zozidana starinska lēpa cêrkev je z 14 ga stoletja. Bocskay a šereg je vês 1605 ga leta zêžgo. Stančarje so si hiže po tom okôli vezdášnjega Szapáry gráda pocimprali. Vu sredini 16-te stotine je Sobota Széchy Margite lást bila. Od tēc je dála 1568 k môži edno čér, k Zrinyi Györgyi. Prvi poznánoga iména dŭhovnik je v Soboti Szalaszei György bio, ki je l. 1593 Habermann Avenarius Jánoša molitvene knige doliobrno i je Széchy Margite čeri, Salm Margiti — ženi Poppei Láslova — príporôčo. Túdi z dáčnoga lajštroma od l. 1599 i 1601 je viditi, ka je takrat že bio tŭ evang. dŭhovnik, ki je na leto 2 forinta dáče plačŭvo. Leta 1612 je Szalaszei Jánoš (zâgvŭšno Györgya sin) bio tŭ dŭhovnik. (Dale pride.)

Rázločni máli glási.

Radosti glás. „Ki je i lastivnomi Sini nê engedŭvao, nego ga je za nás vse tá dao: kakda bi nám záto i žnjím vsa nê darŭvao?“ (Riml. 8, 32)

Dŭševnoga Lista vsem čítelom i vkŭpdelajôcim ino širitelom blážene božične svétke — i od Bogá blagoslovljeno srečno nôvo leto zelê — Reditelstvo.

Nôvi létnik. Z etov numerov začnemo z Bogá pomočjôv nôvi, — zdâ že 14. létnik Dŭševnoga Lista. Z-poštŭvanjem prosimo one, ki so ete list do tegamao vdáblali i stanovito ga polŭbili, da truc vezdášnjim težkim materiálnim razmeram, ostánejo nadale túdi verni k našemi jedinomi slovenskomi evangeličanskomi listi. Tiste pa, ki Dŭševnoga lista ešče nevdáblajo,

prosimo, da preštímajo áldove, trüde, dobro volo reditelstva, pa hitijo nam na pomoč z-tém, da tudi naprêpláčajó na ete list, s šterim jedino našo drágo svêto cêrkev slúžimo. Naj záto nebode niti edna evangeličanska famílija brezi Dúševnoga L'sta! Z poštúvanjem — Reditelstvo!

Neküpte si drúgoga kalendarija, nego vsá ka evangeličanska hiža si naj správi naš lépi „Evangeličanski kalendari“, šteri je napunjeni s samim interesantnim i hasnovitim čtenjom.

Na porúšenostaj se búdí nôvi žitek. Po razšírenji reformácie v našoj krajini je bila cvetêca proteštantska gmána tudi vu Seli. Z leta 1599 poznamo že imé tamošnjega evang. dúhovnika. 1725-ga leta je bila Martijanska naša cêrkev okkupirana po plebánoši, á stalé so ešče naše fare pri Nedeli, gde je dúhovnik bio Kofšmar Mihalj, pri Sv. Benediki, gde je dúhovnik bio Sedonja Števan, na Hodoši, gde je dúhovnik bio Lepoša Šandor i v Seli, kak stánek rektora. Eden spominski list z 1733 leta ešče Selo z 5-6 vesnic stojêčo luteránsko ekližio právi. Tak je selanska cêrkev bila med zádnjimi, štere so s silov nam odvzéli. Potom 200 lét. je spála deklička v Seli, nê je pa mrla. Vrédni potomci ti notri do smrti verni očákov na nôvi žitek ščéjo zbúdití to nigdašnje selánsko faro. Za ednók so skončali, naj se létno večkrát drži Boža slúžba vu Seli. Pred 22 létmi je že vezdášnji púconski dúhovnik hodo tá (dotično v Fokovce) mèsečno ednók Božo slúžbo držat. Zdá na Adventsko I. nedelo so Darvaš Aladár križevski dúhovnik obdržali v Seli prvo Božo slúžbo. Radújemo se nôvomi navdúšenji i tamošnjim vernikom glási-mo to svêto istino: *vera vse premága!*

Nedela G. A. drúštva v Križevci. Nov. 24 ga so Luthár Adam puconski dúhovnik, premurskoga ev. senioratnoga Gustav Adolfa podpornoga drúštva predsednik v Križevskoj 150 létnoj cêrkvi meli propagandni svêti govor za volo spoznávanja toga plemenitoga cíla drúštva. Vernici, ki so popolnoma napunili prestrano cêrkev, z velikov náležnostjov so kebžúvali na dugši sv. govor. Zvón občni pesem je bila tudi edna khorúšna pesem. Križevski méšani khoruš je prelêpo popévao pod dobrim vodstvom i sprevájanjem na gosljaj Džuban Jožefa fárnoga kántora i z odličnim sprevájanjem na orgolaj gospodičine Darvaš Eluške mogočno khorálo: „Bóg je naša obramba...“ Štirje pojbarje so navdúšeno deklamálivali „Oblúbo“. Pri völdênji z Bože hiže

so križevski vrêli ogengasilci, ki so korporativno nazóči bili pri etoj ôsvetnosti, nábrali 205 Din. offertoriuma za cíle toga drúštva i razdeljávali so Dúševni List na oglêd. Ogvúšani smo, ka misel Gustav Adolfa podpornoga drúštva poetom-toga vsigdár bode blúzi k srcam vernikov Križevske naše velike fare!

Nôvi prestrêt na altári. Rávno ob zgoránjój prilíki smo opazili, ka nê samo lépe žive korine so snázile altár cêrkev, nego tudi nôvi prelêpi prestrêt. Na veliko radost nam je slúžilo, gda smo zvedili, ka ete nôvi altárski prestrêt ste napravile i darúvale gospá Džubánova Hima Gizela, eta odlična meštrojca delanja peržijski tepikov i gospodičina Darvaš Eluška, zdá blázna zaročnica. Eto pietetno delo i darúvanje samó sebê hváli.

Turobni glási z Gornje Slavečke fare. Ostavili so ete zemelski plačen dôl zádnje mésece: okt. 13. Kisilak Jozefa, samica, z Gor. Slaveč, vu 75. l. starosti; okt. 15. Ropoša Štefan, vdovec, z Gor. Slaveč, vu 89. l. starosti; nov. 9. Kisilak Štefan, oženjen, z Gor. Lendave, vu 69. l. starosti; nov. 21. Vidonja Ivan, vdovec, z Dol. Slaveč, vu 81. l. starosti. Z stárim Vidonjom je edno dobro i darovitno dúšo zgúbila naša gmána. On je darúvao gmáni 4 lépe mrtvečne lampaše, više kak 1000 D. vrédnosti. Trnok lépi je bio sprévod njegov, cêla fara ga je sprevodila na zádnjoj pôti na cintor. — Naj vsi počívajo vu míra ográci slatko do goristanénja svojega têla. Ti nazájostánjeni naj nájdejo bážam tróšta za njihov velki zgúbicek vu Sv. pismí!

Mrtelnost. Nezgovorno težki vdárec je doségno ednoga nájbôgšega, nájevnešega vkúpdelajočega prijátela našega l'sta, Šostarec Franca dúhovnika v Subotici. Komaj poldrúgi mèsece, ka so zgúbili svojega vernoga brato, vítêz Šoltai Jánoša v Szombathelyi i dec. 11 ga je odišla od njih daleče, vu večén mér njihova drága, dobra, zláta túvárišica Margitka, starosti svoje 33. leti. Te notri do smrti verne túvárišice i matere nájevêkše i nájsvetêše želénje se je spúnilo: ednomi lúblénomi sineki je dála žitek. Za tó je molila i trpêla i vöpretpêla. Njêni krotki prijaznivi tégí so se odičili vu materskoj lúbnosti i materskom trplénji. To plemenite dúše fararco je nê samo fara preveč lúbila, nego cêli váraš jo je globoko poštúvo, ka je tudi pokazao njêni velikanski sprévod, na šterom so nazóči bili vsi bačkajski ev. dúhovnicke, več kalavinski dúhovnikov, nadale pravoslávni dúhovnik i rabinar z Subotice, pa nezgovorno dosta národa, brez razlike vere i národnosti. — Dec. 12-ga je v Radkersburgi mrla Titan Števana gostiiničara túvárišica, roj. Vratarič Fána, stara 52 leti. — Nov. 18 ga so mrlí Kettenbach Jakab, bivši zemunski šinjór dúhovnik, od 1. okt. 1934 mao rektor St. Andrájske biblijske šóle, stari 47 let. Vu Njih je ednoga nájevnešega delavca Kristušovoga dugovánja pözvao domô rano Gospód.

Před ništernim letom so pokojnik tūdi v Sobotškoj, Pūconskoj, Křiževskoj i Petrovskoj cerkvi držali evangelizacijske predge. — Goristánemo.

Dobrotivnost. Naš domačin, Weren Jožef veletrgovec v Celji, so se páli ně spozábili z siromákov svoje rojstne fare, ár so njim lépe dáre poslali k pūconskomi dūhovniki. Smileni prijáteo sirôt. Gospon Kristuš, naj nadale tūdi razsipáva svoj nebeski blagoslov i obrambo na toga našega dobročinitela!

Čini dobro, dokeč lahko činiš! K hiži velkoga gospōda cinkajo notri nabéravci ženskoga društva. Ništerno paro prosijo na Božič v Jezušovom iměni Njegovim siromákom. Prevečbogot gospod palače čemerasto z sirovov rečjov káže dveri nabéravcom: „Dōnok je li nestrámnost, ka nayeke derějo človeka.“ — Večér je preveliko gostěnjě bilo v palači, gde je tekla šampánija i gde račun od cigáro v je tūdi tak velki bio, ka ednoga srmáka od temena do tla bi lahko oblekli ž-njega. — Na gojčno so pa mrtvoga najšli v posteli njegovej toga bogátoga človeka. Vmorilo ga je nočno pijančivá-nje. — Ne trdimo, ka je záto mrđ, ár prveši dēn je ně dao na oltár lūběznosti — bár Bōg je ně meo šegō z botom biti, — tō pa močno trdimo, ka znás nišče nevě, gda more oditi tá, gde nemantrájo več z božičnimi nabéranjami!

Eden švicarski dobročinitel. Vu Schaffhauseni (Šveic) má ednoga stálnoga dobročinitela naše jugoslovensko Gustav Adolfa društvo. Imě njegovo je: Grieshaber Jánoš. Tō je bio eden prōsti šlosar, ah napunjeni z tēm hrepěnjom, da bi se njemi posrečilo nikaj takšega gorinájdti, s kém bi lahko na pomoč bio trpěčim lūdēm. Bōg je poslūhno njegovo želěnje. Dao njemi je mogočnost gorinájdti, dotično naprěpostaviti te nájfiněše inštrumente za očne operácije. Etakše inštrumente zdá zevšě orságov od njega si notrisprávlajo. Tūdi z našega orsága. Té hěrešen šlosar je pa za Boží blagoslov njemi dáni převeh zahválen. Tō svojo zahválnost vu dobročinenjě, vu podpěranjě ti nemočni svedoči. Za inštrumente svoje v Jugoslávijo pošilane nevzeme on niti edne pare sebi, nego tē cěno zdráven našemi jugoslovanskomi Gustáv Adolfa podpornomi društvi dá pošilati. Po toj pōti od leta do leta več jezér dináro v dobi od njega tō društvo. Ovo etakše plemenite lūdi tūdi má človečanstvo. Ah da bi ji kém več melo!

Ka nōvoga? V Angliji je vláda Baldwina 250 poslāncov većine dobila pri volitváj. — Krvávi nemirovnosti prōti Angliji se obūdžávajo v Egip-tomi. — Med grměnjem štūkiv i brněnjem zvōnōv se povrno v Athen Jurij grčki krao. — Vu Brazíliji je velika komunistična rebericija bila. — Zvěza národov varděva zastaviti jeretinstvo med talijáni-abesinci. — Abesinci vedno močně prōti-stojijo talijánom. — Japán evropske zmešnjáve na tō nūca gori, ka nověše falate zemlé ščě vō-

virgnoti z tēla Kine za sěbe. — Sestra aglěško-ga kralá je mrla. — Grozna povōden opūstčáva v Kini — Na čěhskom orsačkom gījěsi so zahtěvali slováško autonomijo — Masaryk Tamáš predsednik čěhslovakije je dolizahválo. Masaryk je v svoji mládě lětaj prestōpo z rim. kat. vere v evangeličansko. Vezdášnji čěhslovaški predse-dnik vláde Dr. Hodža Milan je tūdi evangeličá-nec. — V našoj banovině je imenováni nōvi bānovinski tanáč. Med imenováni nega ni edno-ga evangeličanca.

Samovolni dāri. Na goridržanje *Dūšev-noga Lsta*: Temlin Viktor Markišavci 2 D, Banfi Števan Šalamenci 5 D, Vrečič Viktor Vaneča 5 D, Kūhar Števan, (brežni) i Lukáč Jožef Puconci, Hašaj Matjaš Šalamenci, Cipott Károly Polana, Božič Lajoš Opovo 2—2 D, Ferencek Lajoš Mo-ravci, Rátkai Vilma Sebeborci, Šavel Ema Puconci 5—5 D, Kūronja Jánoš Gorica, Bükvič Šándor Brezovci 2—2 D, Mikola Šándor Budapest 50 D. *Na nespřhlvl venec* Luthárove Flisár Šarolte: Cipotova Kūhar Irena Polana 5 D, Škrilec Franc Kupšinci, Kūlič Giza Vaneča 10 Din. — *Na Dijaški Dom*: Z Bodonske fare: Bodonci 128 l. žita, Zenkōvci 38 l. pšenice, Strūkovci 65 l. pš. Poznanovci 38 i pō l. žita, Skakovci 33 l. pš, Rádovci 30 l. ž. vsvkūp 193 i pō lit. ž. i 136 lit. pš. Z Sobote gosp. Šiftar Lajoš mlinar 44 D. Gospá Jarnevičova so nam za notri dēvanjerepo vkūp spōbrali, štero so darūvale gospě Benčecova, Šiftarova, Malačičova i Sečkova. Z G. Radgonje Talányi Ferenc oštarjáš so poslali di-jákóm 20 párov veršlinov i 20 párov klobás. Z Kupšinec g. Tifán Ivan vučitel edno vreče krum-pišov Z Budapešta g. Mikola Šándor 50 D. Radi bi nadaljevali! Srdčna hvála!

Turobni glási. Zádni mēsec so se odse-lili z Puconske fare vu večnost: Banfi Franc na Vaneči, star 78 let, Kerec Jožef v Dolini, st. 17 l.; vd. Slivnjek Franciška, roj. Dervarič v Sebe-borci, st. 71 l., vd. Vöröš Klara, roj. Baler v Sebeborci, st. 86 l., vd. Keršmar Judit, roj. Sliv-njek v Sebeborci, st. 78 l., Cipott Jánoš v Pu-conci, st. 86 l., Fartelj Mihalj v Krnci, st. 80 l. — Naj májo sladtek grobski sěn i bláženo go-rístaněnje!

Gornja Slaveča. Preveh lépi božični žen-k je dobila naša mláda fara. Gustav Adolfa glávno društvo v Leipzigi je darūvalo za kúpūvanje nōvi orgol v církev našo RM 500.-, tō je vu naši pēnezaj 8750 Dináro v. Po etoj pōti tūdi zahvá-limo tē lépi dār tomi plemenitomi društvi. Ali dār samo tē dobimo vōpláčano, či fara zadosta gotovine de mēla za kúpūvanje nōvi orgol. Z tēm dárom je močen fundamentom položen i za te sv. clo; zdá samo ešče je potřěbna darovitost i áldovagotvnost fārníkov, téda se řesan spuni dávná senja faránov, ka mo ednōk mi tūdi edne lépe orgole meli vu našoj nōvoj církvě. Naj dá Bōg vsě dárov, ka se tō naše dávnó globoko želenjě kém prvle spuni!

Reformácia vu Sváici i na Francuškem.

Naprejdáva: SILVÁNUS.

(Nadaljavanje.)

„Bogá je preklinjavo“, so kričali z vsákšega krája i tákše změšanje je nastanolo, ka se je gyüleş za tisti dën zaprëti mogo. Tak se vidi, ka je tá změšlinga naprë pripravlena bila, samo za tō, ka naj protivnost vzdiga. Na drugom gyüleşi, šteri je za osem dní sledi bio vküppozváni, je eden kardinál dúgi govor čtéo gori od nezmotlivosti i pravosti pápínske vere i obri Transsubstantiacije. Gda je Beza odgovoriti štéo, je te kardinál na njega skričo: „Stoj, prvlé kak pa na dale idemo, povéte, ali ščéte téva dvá punktuma podpisati, či pa nê, té je vaše prekunjeno jeretništvo bole sveklo, kak sunce i vsakše nadele zgučavanje je nepotřebno.“ Gda se je pa te ježuitski generál Lainez pokázo, kí je pápo punomočen odposlánec bio, je vse vüpanje na vözmérjenjé vesnolo i so obdrügm brezi náshaja mogli rázno idti.

Beza, kí je dostakrát predgo vu králevskom dvöri, je telko poštenjá spravo za proteštante, ka vu takzvanom „Januar-Edikti“ so njim dosta pravic mogli pripoznati (1562). Ali kelko bole prijetno so se razvijale razmere proteštantov, telko bole se je povékšávala mržnja ti pápincov, tak daleč, ka je do odkritoga bitja i meščanske bojne prišlo.

Franc herceg z Guise z svojimi sprevodniki je ednók rávno té potüvo sköz Vassy várašá, gda so proteštanti božo slüžbo meli.

Pár rëči toga protivnika je zadosta bilô, naj tē njega sprevájajôči z orožjom napádnejo to brezi obrambe bodôčo gmajno. Te herceg se je tüdi paščo vu tom napádku tál vzéti, ali od ednoga lüčenoga kamlá je na glávi oranjeni bio. Na tō je tákše mesárenje nastanolo, vu šterom je 60 proteštantov (moški, ženske i deca) moglo žitek zgübiti. Tá krváva kôpel v-Vassy-i je dála znák na začétek osem verebojnam, po šteri je Francuška za pár deset lét v nájvëkšo siromaštvo, nevoló i kôdištvo spádnola. Vedno na nôvo so mér zvézali, gda so králevski dvor i pápinci vu nevoló i siromaštvo spadnoli, ali gda so za krátek čas pá k sebi prišli, so bitje i pregánjanje na nôvo začnoli. — Te nájvëkši vitéz, med pápínski Guiseni i med proteštanski plemenitášov je bio admiral Coligny Gašpar.

11. Coligny Gašpar.

Tē se je 1506. leta narôdo, i je vu znánji dobro zevčeni bio. Od 25 lét starosti je že generál bio francuške pešáčke vojske, kí je z svoje módrosti i ostrosti razmo, naj toj razvüzdanoj soldačiji rëd i disciplinárnost dá. Gda so se evangelluma pravice vu njem vtrdnole, je nazáj odišo vu držélne gráde svoje. Evangellumsko živlënje je vpelo notri povsúd pri svojoj hiši.

Dën je z molitevov začno i tō je glasno molo pred vsëmi svoji družini, slugi i slüžbenicami. Tak je bilô tüdi pôldné i večér medtém, ka so tüdi žoltáre popëvali. I pri tom je nê bilô niká pretiranoga pri tom možë, čistí, močen, méren i odlôčeni steber hiše je bio. Gda je meščanska bojna vövdánila, se je eden čas nê znao odlôčiti, či bi on tüdi vmës ségno z svojim mečom, ár ta vnôga nevolá edne verebojne njemi je sveklo pred dúšov stála. Nemirovno je hodo vu grádi gori doli, včasí brezi rëči i žalostno. Tiho si stáne pred ženôv i jo pita: „Ka misliš ti?“ I ona njemi odgovorí: „Jas si na nevoló ti naši mislim i ka se moj mõž nazájvlečë od svétoga dela.“ „Znáš li, ka zná eden tákši stopáj prinesiti?“ erčë on, „zgübiček, izdánje, bëg, nevoló, glád decé tvoje, smrt od hohára rôk za tébe i za méne.“ „Jas znam tō i me je nê stráh na sébe vzéti“, erčë ta junáška žena. Na drugo ütro si je Coligny na konja seo, tüdi vsi bratovje i cëla družina. Tak se je začnola verebojna na Francuškem. Vu St. Germaini en Laye 1570 zvëzanom vavlüvanja-méri se je dokončala trëtja verebojna, šteri mér je Hugnotom zagvüšo vereslobodščino. Proteštanti so si obdnoli. V La Rochellei 1571. so vküppözvali svoj sédmi konzil, šteroga je Beza vodo i na šterom je tüdi kralica Johana z Navarre z sinom Henrikom, Coligny, Condé i ešče vnogo plemenitášov bilô nazôči. Ali za hrbtom je nesreča šütala na një. — Tō je bilô eden dën pred strašnov „Bertalanskov nočjöv“, pred nájvëkšim hüdodélom nôvoga vëka zgodovine, vu šteroj nôči je 30,000 Hugenotov jálno i vu postelaj napádnjeni, moglo žitek zgübiti od zverinskoga mesárjenja. Vu toj krvnoj kôpeli je tüdi Coligny bio vmorjeni. — Lëta dugo, z mérnov hladnokrvnostjov je bilô tō hüdodelstvo naprëpripravleno, šteroga kováči i vözmislávcí so Guiseni, Katharina Medici, tüdi II. Filip španjolski král bili. Mér so lagali, naj samo proteštante vu gvüšnost zadobijo. Ja, to vözmérjenjé med Hu-

Pri nestálnom vrêmeni

Vás nájbole varje garantirano

nepremočlivi

TIVAR

HUBERTUS

Mi proizvodimo ete i v formi raglana i pelerine.

PROSIMO PAZITE!

Samo z etim zaščitnim znákom
označeni HUBERTUS je právi.

TIVAR OBLEJKE

genoti i pápinci se je dokončano vidlo, gda je Katharina Medci svojo čér, kralá sestro Margareto Valois z proteštantskim Henrikom z Navarre, sinom Johanne d' Albert omožila. Na tó gostúvanje, štero je imé „pariško krvávo gostúvanje“ zadôbilo, so cêle držáve plemenitáši, túdi Colligny, bílí pozváni. I zdá čista na tíhoči, jálno i za hrôtom je bíla mreža vküppotégnjena obri proteštantski voditelov, naj je vu sramotnom nóčnom napádi dolizmesárijó i „jeretništvo“ vô preprávjíjo. Túdi te nevolen král Károl IX. je znao od toga, ki je dobrotivnost prikažúvo Colligny i, ali túdi so njega zadôbili za tó krvávo delo, vu šterom se je v prvoj liníji za Collignya šlo.

Prišla je ta strašna nóč od 24. na 25. au gustuš 1572. Dvê vóra je bíla po pólnóči, gda je v St. Germaini záčalo na velki zvon zvoníti, štero je znák bio za vmárjanje Hugonotov. Pápinci so bële pantlike zvézali na roké, ali pa bële križe na krščáke za znák. Tak so se sipávale te oborožene vnožine z Tuilerie vu váraš. Prvi napad je bio próti Collignyja stanováni. Eden njegov sluga ga je zbúdo i njemi je povedo, ka je zgübleni i na tó je pobegno. Co-

ligny njemi je samo telko povedo: „Že dúgi čas sem pripravleni na smrt; jas poráčam mojo dúšo vu Božo miloščo.“ — Te prvi, Behme, ki je vu njegovo spálnico vdrô, je eden sluga Guisena bio, ki je sledi za tó delo, kak lôn, lotharingijskoga kardinála nezákonsko čér dôbo. Té je na Collignyja skríčo: „Ti si te admirál?“ — „Jas sem,“ je bio odgovor. „Ti bi mogo véce poštenjé meti pred mojimi sêrimi vlasámi, mládi človek.“ — Behme ga z mečom presmekne i tí drúgi so pa z sáblami dokončali delo. „Si že gotov, Behme?“ kriči herceg Guise z dvorišča, „té ga vólúči skôz na okno.“ To se zgodl. „Bogme, te admirál je“, erčé Guise i záča brsati toga mrtvoga vu lice.

Za desét lét sledi, je rávno toga Guiseja mrtev trúp pred III. Henrik kralom ležo na zémli i je túdi zbrsani bio vu lice od kralá, ki ga je vmoriti dao. Čúdna boža pravica, štera z istov merov pláča nazáj vsakšemi hûdodelniki njihova dela.

Samo potomtoga se je začnólo to právo mesárenje na vilicaj i vu hišaj. Štiri dní, od nedele do četrtka je trpêla ta strašna krváva kôpel v Parísi. (Dale.)